

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

Kvalitet till varje pris
Vad vet politikerna om produktiviteten i
äldreomsorgen?

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

Varför mäta produktivitet?

Produktivitet handlar om hur mycket resurser som krävs för att producera en enhet äldreomsorg – till exempel ett dygn i särskilt boende, en timme hemtjänst eller en plats i korttidsboende.

Känner man inte till *produktiviteten* blir det svårt att bedöma *effektiviteten*, det vill säga vilken nytta som äldreomsorgen åstadkommer.

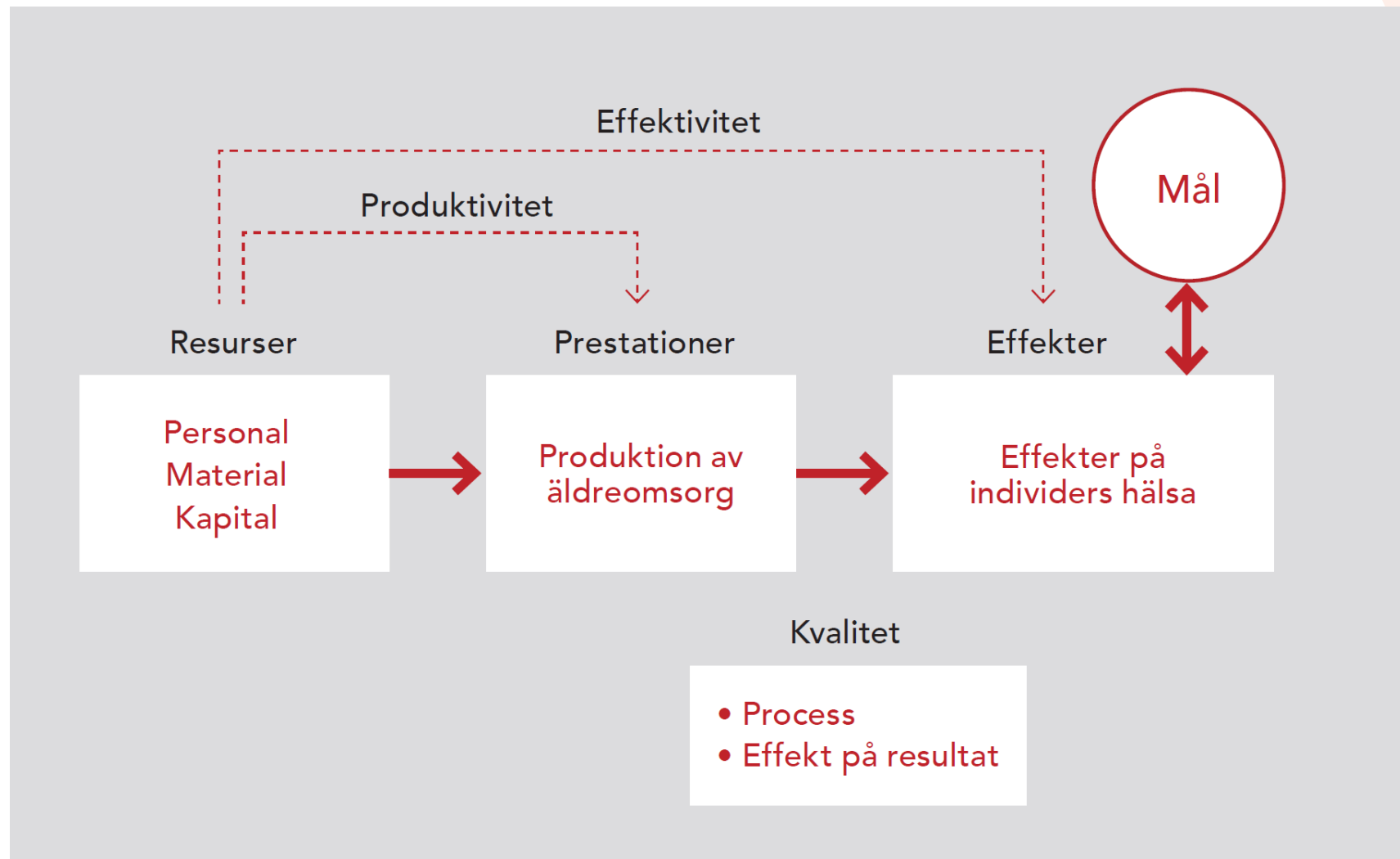
Kunskap om produktivitet är nödvändigt för att på ett tydligare sätt separera *efterfrågan/volymer* från *kostnader* respektive *kvalitet*.

Det är vanligt att frågan om *efterfrågan/volymer* blandas ihop med förutsättningarna att kunna producera omsorg. I det kommunala kostnadsutjämnningssystemet görs ofta ingen tydlig skillnad.

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

Vi har studerat hur produktiviteten varierar mellan olika kommuner i Sverige

Produktionen, det äldreomsorgen åstadkommer, definieras som:

- **Antal platser i särskilt boende**
- **Antal hemtjänsttagare med fler än 120 beviljade timmar**
- **Antal hemtjänsttagare med färre än 120 timmar**
- **Antal platser i korttidsboende**

Vi ställer produktionen mot kostnaden för äldreomsorgen, mätt som kostnaden i kronor för producera ovanstående ”produkter”.

För att göra det använder vi en teknik som kallas DEA – *Data Envelopment Analysis*

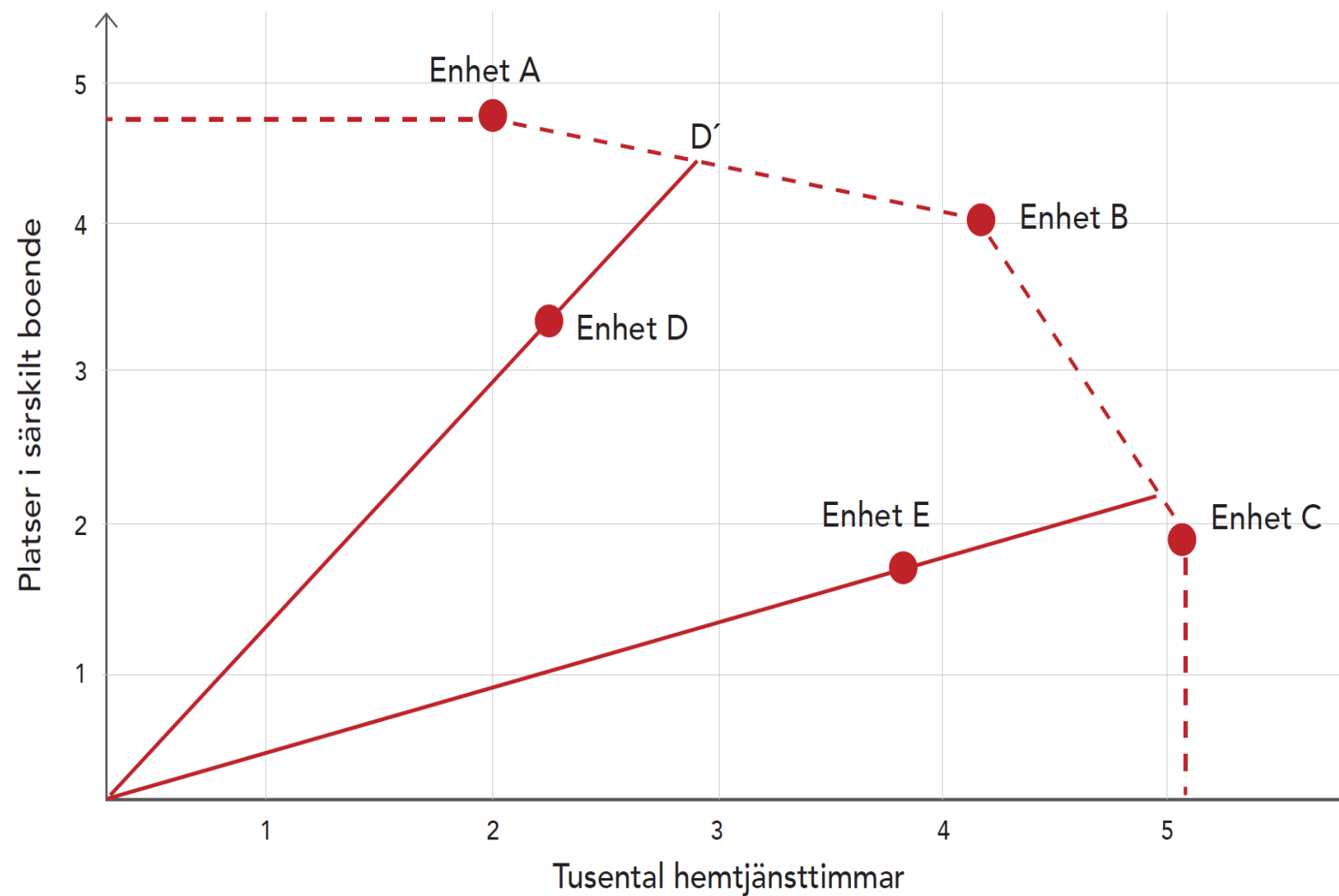
Detta är ett komplicerat namn på en ganska enkel princip – vi försöker hitta de kommuner som gör mer av vissa saker, utan att för den sakens skull göra mindre av något annat.

DEA har tidigare använts inom Äldreomsorgen av bland annat *Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi* och *Myndigheten för vård och omsorgsanalys*

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

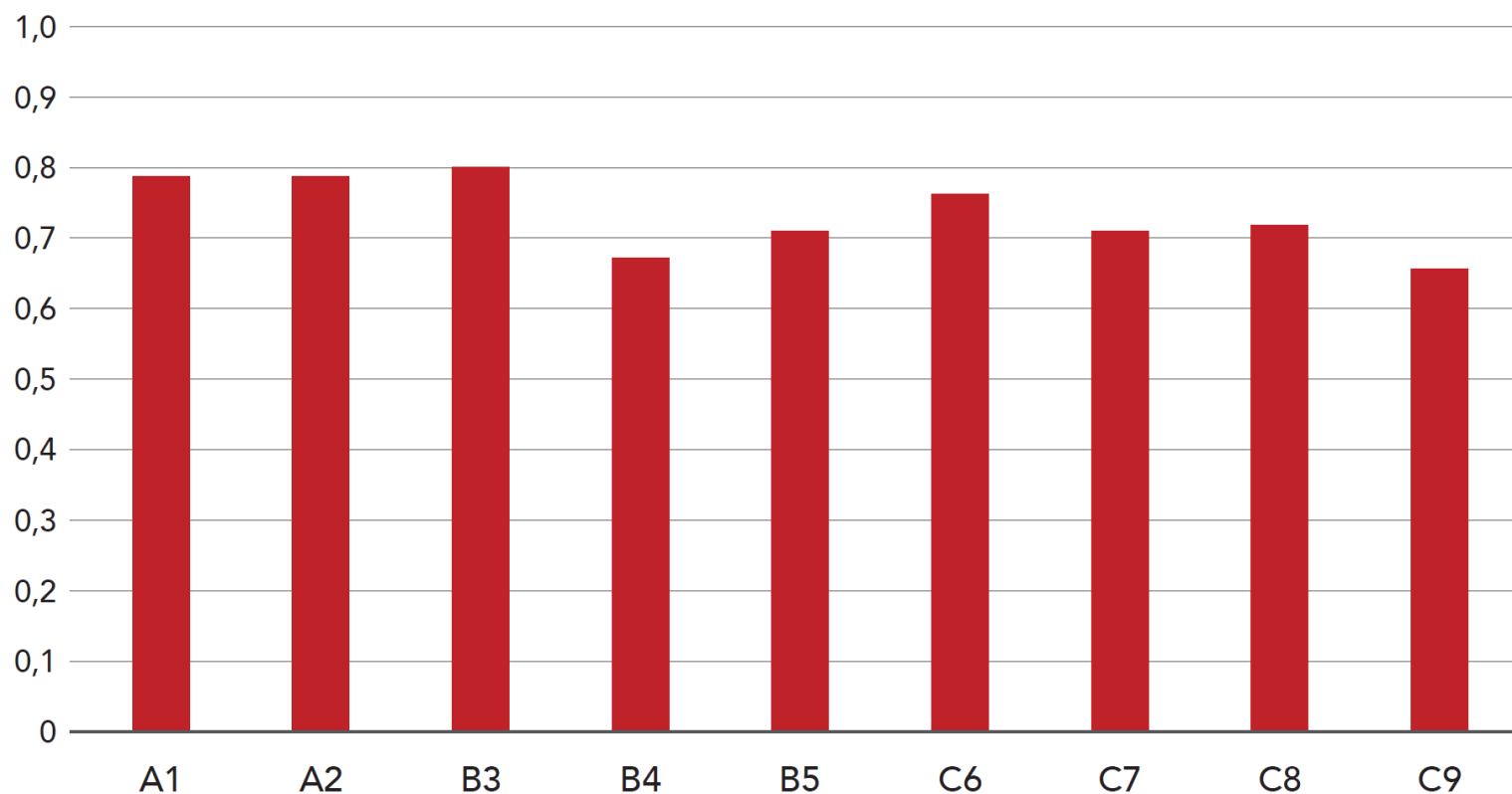

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

Vi har delat upp kommunerna i SKR:s kommungruppsindelning för att se om kommunernas struktur har betydelse. Vi ser att så är fallet, men variationerna mellan *enskilda kommuner* är mycket större än mellan *kommungrupperna*.

Kommuntyp	Mest produktiva kommuner	Minst produktiva kommuner
A1 storstäder	Stockholm Malmö Göteborg	Göteborg Malmö Stockholm
A2 pendlingskommun nära storstad	Järfälla Lidingö Nacka	Öckerö Lomma Ale
B3 större stad	Linköping Västerås Gävle	Borlänge Borås Halmstad
B4 pendlingskommun nära större stad	Säter Surahammar Laholm	Gnesta Sjöbo Aneby
B5 lågpendlingskommun nära större stad	Hylte Valdemarsvik Kinda	Laxå Ockelbo Uppvidinge
C6 mindre stad/tätort	Norrtälje Härnösand Gotland	Falkenberg Karlskoga Karlshamn
C7 pendlingskommun nära mindre stad/tätort	Vara Kungsör Arboga	Storfors Emmaboda Götene
C8 landsbygdskommun	Torsby Kalix Arvidsjaur	Sorsele Dals-Ed Jokkmokk
C9 landsbygdskommun med besöksnäring	Storuman Tanum Rättvik	Härjedalen Älvdalen Båstad

**KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA**

Vad får vi för pengarna?

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

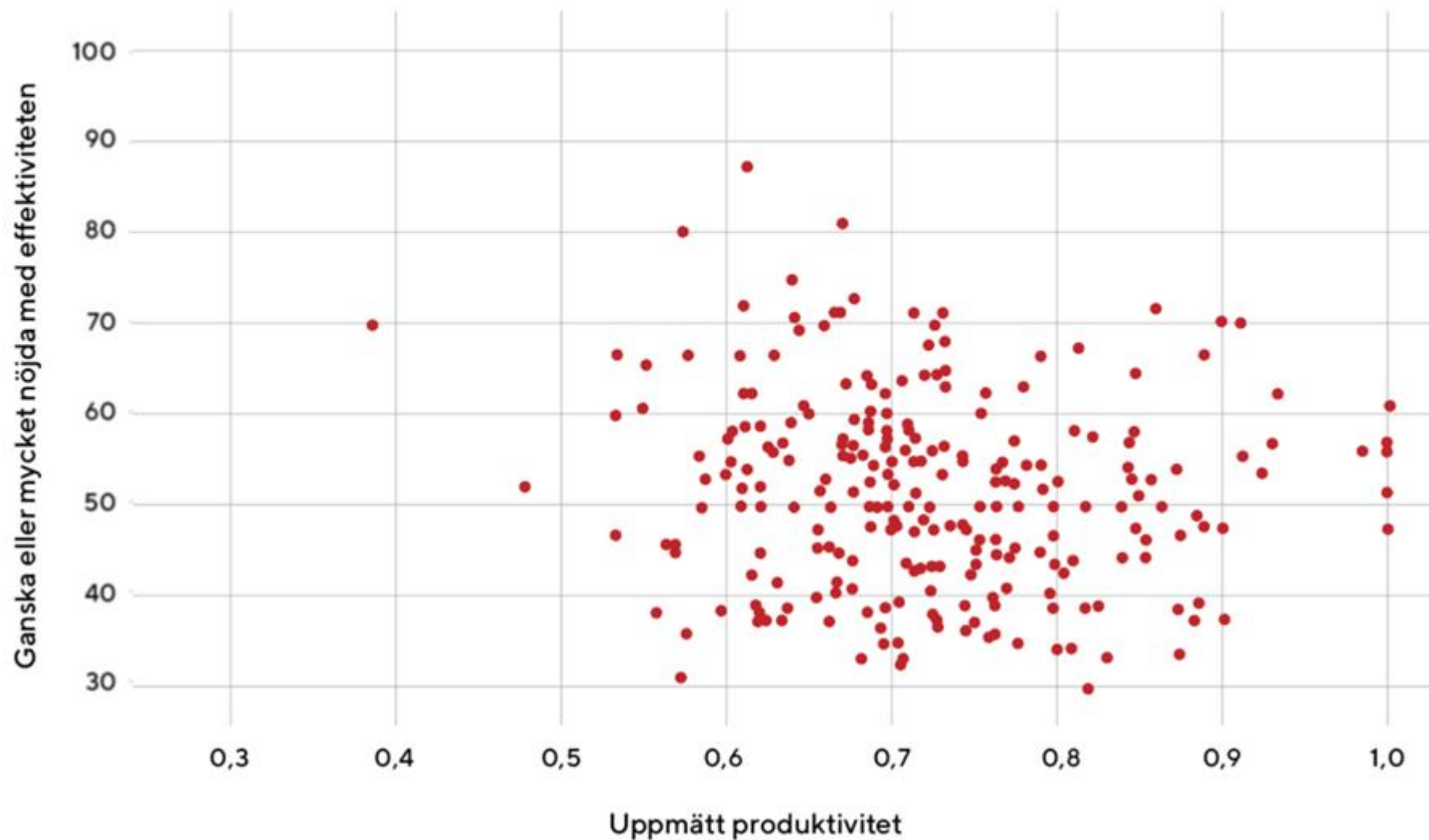
Kvalitetsmått	Signifikans/effekt
Fallskador	-
Personal med adekvat utbildning	0
Personalkontinuitet	0
Brukare på särskilt boende med olämpliga läkemedel	0
Brukare i hemtjänst med olämpliga läkemedel	0
Trycksår i särskilt boende	+
Brukarnöjdhet i hemtjänst	+
Brukarnöjdhet i särskilt boende	+
Läkartillgänglighet i särskilt boende	0
Sjukskötersketillgänglighet i särskilt boende	0

Samband mellan politikers bedömning av effektiviteten och verklig produktivitet

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

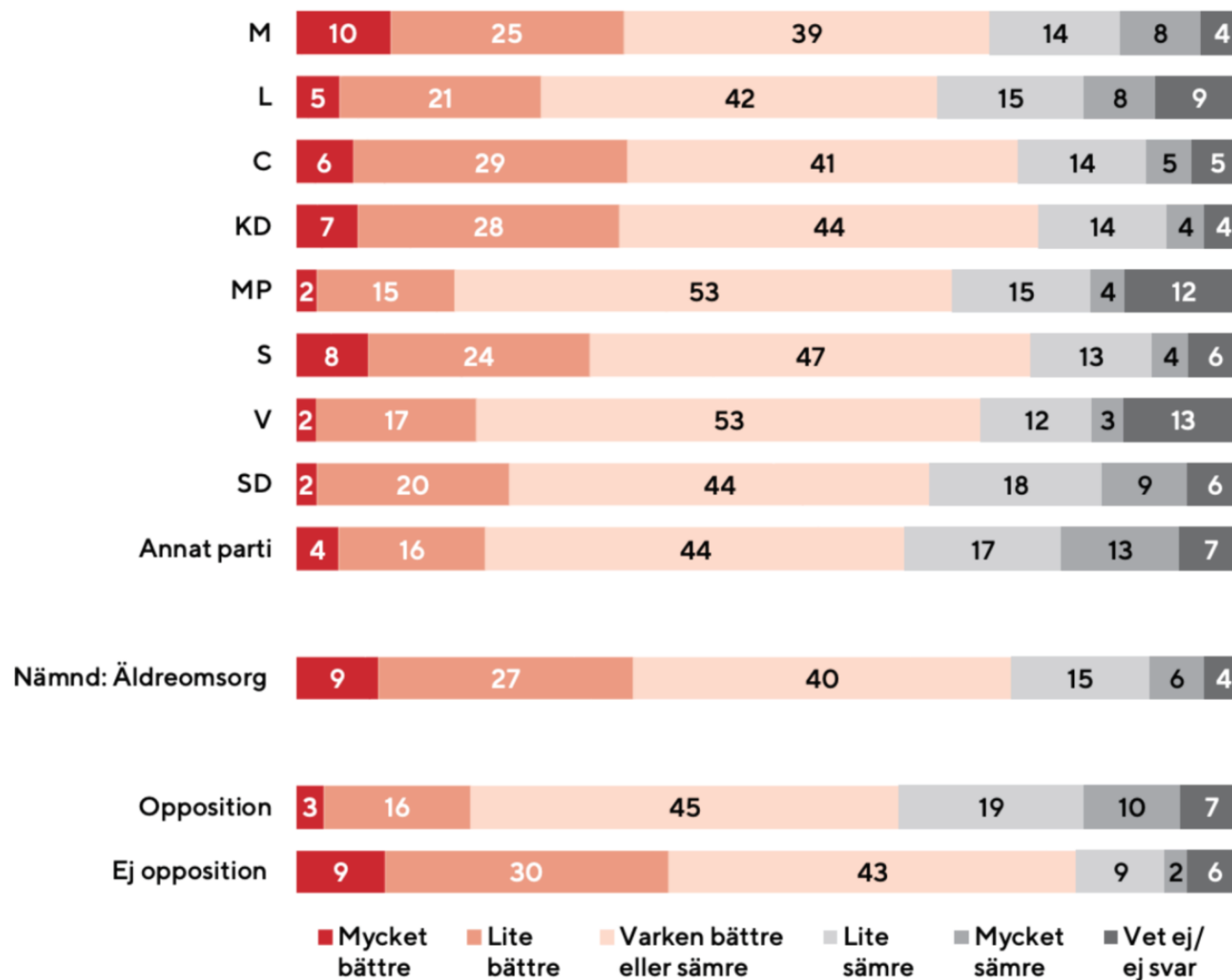

Politikers uppfattning av effektiviteten och deras roll som styrande

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

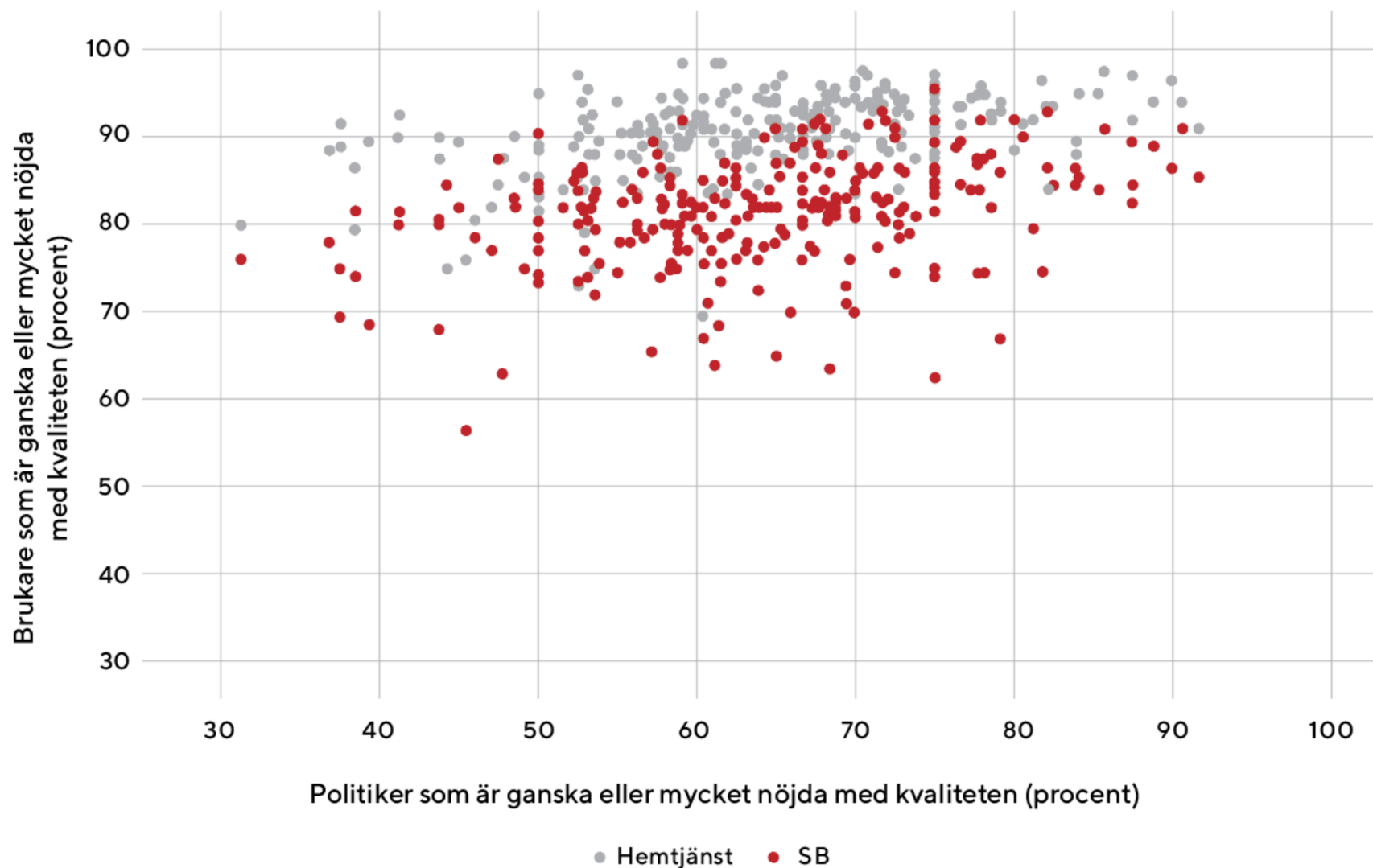

Samband mellan brukarnas och politikernas uppfattning om omsorgens kvalitet

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

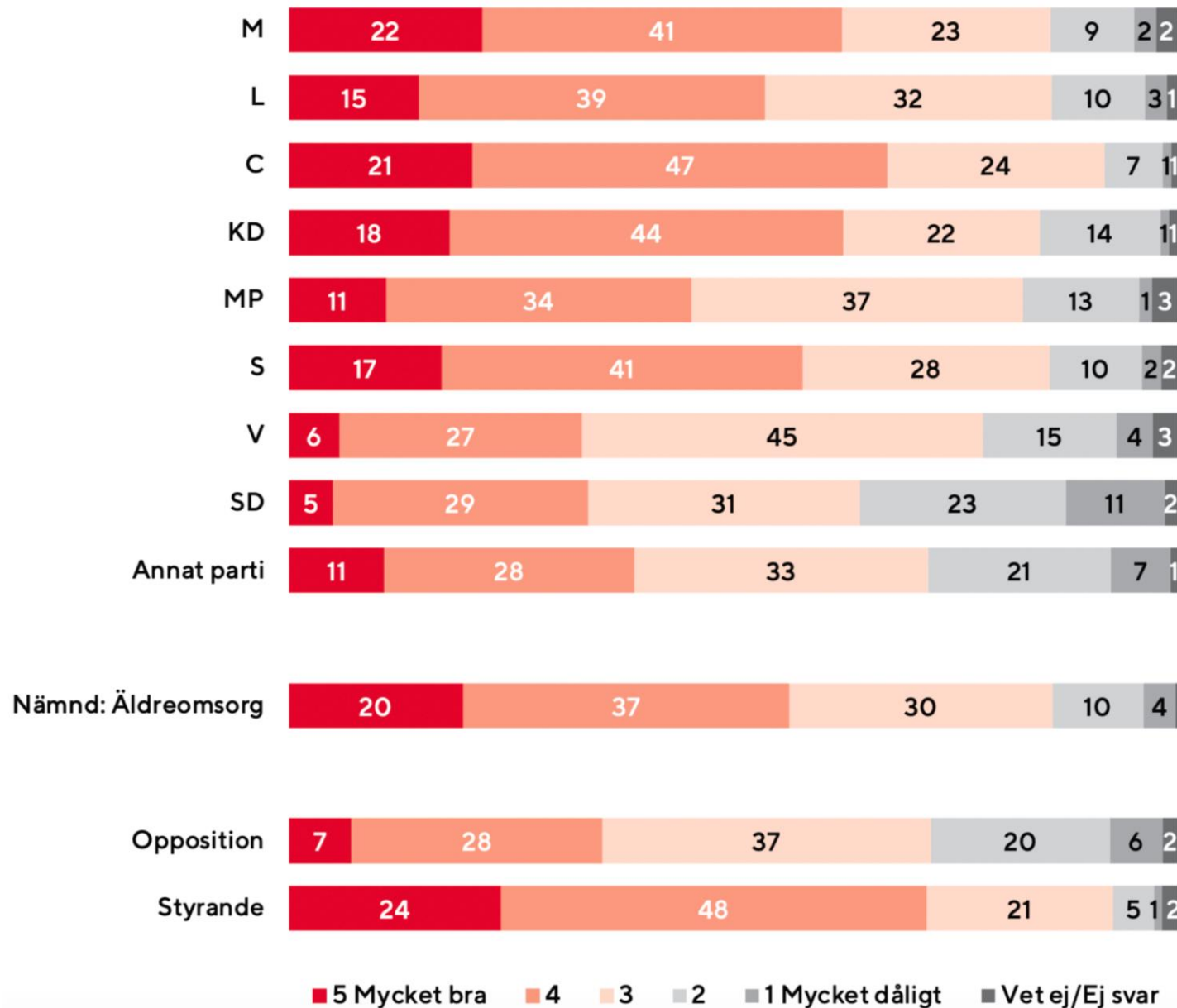

Politikernas uppfattning om kvaliteten i omsorgen

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

KOMMISSIONEN
FÖR SKATTENYTTA

Vad får vi för pengarna?

Stora produktivitetsvariationer mellan kommuner

I den mån kvalitet och produktivitet samvarierar tycks sambandet vara positivt, snarare än negativt

De flesta kommuner har en potential för produktivetsökning på mellan 10 och 40 procent.

Potential på 35-40 mdr mer resurser om de minst produktiva kommunerna närmar sig de mest produktiva.

Politiker har ringa uppfattning om produktiviteten

Men ... deras uppfattning om kvaliteten samvarierar med brukarnas